

Udvidelsesforslag

Nr.:	BSU-12-50	Emne:	Fortsættelse af behandlingsindsatserne i STIME
-------------	-----------	--------------	--

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	12 Børn og Familie	Center for Børn og Familie

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	867	1.300	1.300	1.300
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	867	1.300	1.300	1.300

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Fortsættelse af satspulje-projektet "Styrket Tværsektoriel indsats for børn og unges mentale sundhed" – også kaldet STIME. Projektet har kørt siden 2018 i samarbejde med Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center i RegionH og 6 andre kommuner i RegionH.

STIME tilbyder nedenstående 4 behandlinglingsindsatser til børn og unge i psykisk mistrivsel og deres forældre. Indsatserne skal forebygge en decideret psykiatrisk henvisning:

- Få styr på angsten:

Et 10 ugers program til forældre med børn i aldersgruppen 6-12 år med angst

- Når bekymring og tristheden fylder for meget:

Individuelle samtaler med unge, der kæmper med svære tanker og følelser, samt vejledning af deres forældre

- Når tanker om krop og mad fylder for meget:

Forløb til unge og deres forældre, hvor parterne støttes i en sund udvikling og forebyggelse af, at udfordringerne udvikler sig til en spiseforstyrrelse

- Når svære følelser fører til selvskade:

Forløb til unge og deres forældre, hvor der vejledes i håndteringen af svære følelser, så selvskade reduceres.

De 4 indsatser findes i deres helhed på brk.dk

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Flere og flere børn og unge kæmper med psykisk sårbarhed, mentale sundhedsproblemer og psykiske lidelser. Mistrivsel påvirker børnenes/de unges udvikling, læring og sociale liv, og den kan også ramme hele familien og komme til at koste kommunen dyrt (se dagsordenspunkt fra BSU 6. april 2021 for tal og dokumentation).

Behovet for indsatserne på Bornholm er så stort, at der er ventelister på både forebyggelsen af spiseforstyrrelser og selvskade, og i forhold til indsatsen mod bekymring og tristhed for unge, er der stoppet for tilgang et år før projektet udløber, da efterspørgslen her er meget massiv.

Hvis STIME ikke fortsætter, bortfalder disse lettere behandlingstilbud til børn og unge, som er ved at udvikle en decideret psykiatrisk lidelse.

Nationalt har udbredelsen af lettere forebyggende behandling til børn og unge stor bevågenhed, og det forventes at kommunerne skal løfte denne opgave fremadrettet. Men indtil dette besluttet nationalt, vil det være op til kommunerne selv at finde midler til disse tilbud.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området
<p>Psykologer og familiebehandlere i BRK har i løbet af projektet oparbejdet kompetencerne i forhold til disse lettere behandlingsopgaver (medarbejderne er i projektperioden vikardækket i forhold til deres almindelige opgaver). Såfremt indsatsene ikke fortsætter, vil det være frygten af disse kompetencer udvandes og vil skulle udvikles på ny, når/hvis kommunen igen skal tilbyde lettere behandling.</p> <p>RegionH vil fortsætte deres support til de kommuner som fortsætter med STIME efter projektperioden i form af supervision, sparring og uddannelse af nye medarbejdere i indsatsene. Ligeledes vil de tilbyde alle de øvrige kommuner i regionen af blive en del af STIME. Så det vil også være muligt at uddanne nye behandlere i tilfælde af opsigelser m.m.</p>
4. Forslagets betydning for øvrig organisation
<p>STIME indsatsene har især betydning for myndighedsindsatser i Børn og Familie, da en del af de familier, som er igennem STIME ellers vil kunne risikere at blive en sag i myndighed. Men indsatsene har også stor betydning for skolegang, videreuddannelse m.m. for de pågældende børn og unge, og dermed for mange øvrige organisationer.</p> <p>STIME har givet kommunerne et helt andet samarbejde med psykiatrien end tidligere oplevet. Dette tætte samarbejde har stor betydning ikke kun for STIME sagerne, men også omkring de sager, som er for tunge til STIME og skal videre til psykiatrien.</p> <p>STIME er blevet så velomtalt af både Regionen og kommunerne, at det bliver et af hovedtemaerne på KLs årlige PPR konference https://tilmeld.dk.dk/ppr21/conference Ligeledes er STIME indstillet til KLs forebyggelsespris i 2021.</p>
5. Tidshorisont
<p>STIME er finansieret af satspuljemidler frem til og med april 2022. En kommunal bevilling vil skulle overtage fra 1. maj 2022. Derfor er beløbet også mindre i 2022 end overslagsårene.</p> <p>STIME har aktuelt et årligt budget på 1.300.000 kr., og derfor er dette beløb indsat i skemaet. I praksis er behovet langt større, men en eller flere af indsatsene vil kunne fortsætte for et mindre beløb. En bevilling under 500.000 kr. årligt fra 2023 og frem vil ikke give mening, men alt imellem 500.000 kr. og 2.500.000 kr. vil give mulighed for enten at fortsætte én eller flere indsatser eller ligefrem udvide nogle indsatser. Såfremt STIME får en bevilling på et andet beløb end det nuværende, vil Center for Børn og Familie gå i dialog med Børne- og Skoleudvalget omkring hvilke indsatser, der skal fortsætte og i hvilket omfang.</p>
6. Politisk behandling af emnet
<p>Børne- og Skoleudvalget 6. april 2021, hvor udvalget har ønsket, der udarbejdes dette udvidelsesforslag til budget 2022.</p>

Udvidelsesforslag

Nr.:	BSU-12-51	Emne:	Opnormering Psykologer PPR (senarie B)
-------------	-----------	--------------	--

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	12 Børn og Familie	Center for Børn og Familie

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	1.750	1.750	1.750	1.750
Afledt mindreudgift	0	0	0	0
Nettoudvidelse	1.750	1.750	1.750	1.750

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Opnormering med 2½ psykologstilling i PPR (således at den samlede grundnormering stiger fra 6,2 psykolog til 8,7 psykolog).

PPRs budget blev i 2010 gjort demografireguleret, og PPR har siden derfor mistet 2 psykologstillinger pga. faldet i børnetallet. Behovet for PPR er imidlertid ikke faldet i periode - tværtimod. En af PPRs kerneopgaver er udarbejdelsen af Pædagogiske Psykologiske Vurderinger (PPV). Ifølge folkeskolelovens §3 stk. 2 skal barnet indstilles til en PPV, hvis det antages, at et barn har behov for specialpædagogisk bistand. Dette gælder både børn i skole og i dagtilbud.

Frem til sommeren 2020 havde PPR gennem de foregående år fået oparbejdet en ventetid på igangsættelse af PPV'er på op til 2 år. PPR fik derfor lov til at lave en midlertidig opnormering på 2½ stilling fra aug. 2020 til udgangen af 2021 på overførte midler. Denne opnormering fik i første omgang bragt ventetiden ned på ca. 1 år, men samtidig er efterspørgslen på PPV'er også steget. Så aktuelt kan PPR med de 2½ ekstra stilling kun nå det samme antal PPV'er som PPR får indstillet (se nedenfor).

Så med denne opnormering (scenarie B) kan PPR fremover forventet holde en ventetid på ca. 1 år. Uden denne opnormering vil PPRs ventetid igen stige markant. Men der er også et forslag til at få nedbragt ventelisten (Scenarie C)

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Det er en stor belastning for børnene og deres forældre at stå på venteliste til en PPV. PPV'en skal bl.a. bruges til vejledning og iværksættelse af støtte i nuværende tilbud, ligesom den er en forudsætning i forhold til at kunne blive visiteret til specialtilbud. Ofte er den også en forudsætning for at kunne blive indstillet til en udredning i psykiatrien. Den store ventetid kan medføre en forværing af situationen inden hjælpen bliver iværksat. Børne- og Skoleudvalget har et ønske om, at der maksimalt skal være en ventetid på 3 måneder på igangsættelsen af en PPV.

PPR kan i sin nuværende grundnormering (6,2 psykolog) udarbejde 70 PPV'ere om året. Med de 2½ ekstra stilling kan PPR udarbejde 120 PPV'ere om året.

Der er indstillet 84 børn til PPV det sidste halve år fra 1. okt. 2020- 31. marts 2021. (57 i 4. kvartal af 2020 og 27 i første kvartal af 2021). Og PPR forventer at have en venteliste på min. 60 børn til PPV inden skoleåret 2021/2022 starter.

PPR forventer at få mellem 100 og 120 indstillinger til PPV om året de kommende år (se BSU sag 4. maj 2021 for yderligere uddybing og begrundelse).

PPR har derfor opstillet 3 scenarier for de kommende år med henholdsvis 100 eller 120 indstillinger om året:

Scenarie A. Den midlertidige opnormering stopper som planlagt ved udgangen af 2021 og PPR er tilbage på sin tidligere normering.

Scenarie B. De 2½ midlertidige stilling gøres permanent, og er således gældende i hele perioden.

Scenario C. Ud over de 2½ ekstra permanente stilling (scenario B), tilføres 2 vikariater i skole-året 2021/2022. Dette vil øge kapaciteten med 30 ekstra PPV'er i ét år til i alt 150.

Nedenfor er derfor opsat tabeller for udviklingen med henholdsvis 100 og 120 indstillinger om året og hvordan de tre scenarier vil bidrage til nedbringelse af ventelisten.

Skema ved 100 indstillinger om året:

	Venteliste juli 2021	Indstillinger i skoleåret 2021/2022	PPV i skoleåret 2021/2022	Venteliste juli 2022	Indstillinger i skoleåret 2022/2023	PPV'er i skoleåret 2022/2023	Venteliste juli 2023
A	60	100	95	65	100	70	95
B	60	100	120	40	100	120	20
C	60	100	150	10	100	120	0(-10)

Skema ved 120 indstillinger om året:

	Venteliste juli 2021	Indstillinger i skoleåret 2021/2022	PPV i skoleåret 2021/2022	Venteliste juli 2022	Indstillinger i skoleåret 2022/2023	PPV'er i skoleåret 2022/2023	Venteliste juli 2023
A	60	120	95	85	120	70	135
B	60	120	120	60	120	120	60
C	60	120	150	30	120	120	30

I scenario B og C vil en venteliste på 30 sager være lig med en ventetid på ca. 3 måneder, da der kan udarbejdes 120 PPV'er om året, hvilket i snit giver 10 om måneden.

I det mest kritiske af scenarierne (scenario A med 120 indstillinger om året), vil ventetiden i PPR være på ca. 2 år igen i sommeren 2023, da der vil stå 135 børn på venteliste og PPR kan nå 70 om året.

Ved 100 indstillinger om året, vil Scenario B nå ventetiden på 3 måneder omkring 1. januar 2023, og den vil være på 2 måneder i juli 2023.

Ved 120 indstillinger om året, vil det kun være scenario C som når ventetiden på 3 måneder. Den vil blive nået i sommeren 2022, og vil forblive på 3 måneder derefter.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Det vil betyde, at de medarbejdere som nu er ansat i vikariatene vil kunne blive fastansat, hvilket de alle ønsker.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Den aktuelle ventetid har også stor betydning for især skolerne og dagtilbud.

5. Tidshorisont

Medarbejderne er allerede ansat i midlertidig stillinger frem til udgangen af 2021 på overførsel fra 2019 og 2020. Så forslaget vil skulle træde i kraft 1/1-2022.

6. Politisk behandling af emnet

Emnet har været behandlet i Børne- og Skoleudvalget senest på mødet d. 4 maj. 2021, hvor der også er ønsket dette opprioriteringsforlag. Men også på to tidligere møder (2. marts 2021 og 31. marts 2020). Ligeledes har emnet været i Handicaprådet 15. marts 2021 og 20. april 2020)

Udvidelsesforslag

Nr.:	BSU-12-52	Emne:	Opnormering Psykolog i PPR (Scenarie C)
-------------	-----------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	12 Børn og Familie	Center for Børn og Familie

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	525	0	0	0
Afledt mindreudgift	0			
Nettoudvidelse	525	0	0	0

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Dette er et tillæg til forslaget "Opnormering Psykolog i PPR (Scenarie B)".

Forslaget går ud på, at man ud over de 2½ faste psykologstillinger i "Scenarie B" i et år tilføjer PPR to psykologvikariater, for at nedbringe ventelisten.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Med Scenarie B vil PPR kunne følge med de nuværende indstillinger, men vil ikke kunne få ventetiden yderligere ned fra det nuværende niveau (1. år), hvis antallet af indstillinger forbliver på det nuværende niveau.

Med to ekstra stillinger i et år, vil ventetiden kunne bringes ned til forventeligt 3 måneder på igangsættelsen af en Pædagogisk Psykologisk Vurdering (PPV) - se forslaget "Opnormering Psykolog i PPV (Scenarie B)" for den samlede tabel for både scenarie B og C.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Bevillingen svarer til, at PPR kan ansætte to helt nyuddannede psykologer, og derfor er dette forslag billigere pr. psykolog end fastansættelse af psykologer. Det kræver altid noget ekstra af kollegaer i forhold til oplæring m.m., at få helt nyuddannede psykologer, men samlet vil det alligevel give en god gevinst for den samlede produktion.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Det vil være en stor hjælp til især skole og dagtilbud.

5. Tidshorisont

Egentligt er det en forudsætning for det opstillede forslag til Børne- og Skoleudvalget 4. maj 2021, at forslaget kan starte op i august 2021. De første 5/12 af forslaget, vil derfor forsøges finansieret inden for eget budget (overførsel fra 2020). Så det er reelt kun 7 måneder som søges finansieret på budget 2022.

6. Politisk behandling af emnet

Børne- og Skoleudvalget 4. maj. 2021.

Udvidelsesforslag

Nr.:	BSU-13-50	Emne:	Fortsættelse af DASK
-------------	-----------	--------------	----------------------

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	13 Undervisning	Center for Børn og Familie

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	448	1.074	1.074	1.074
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	448	1.074	1.074	1.074

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

DASK er et skoletilbud under lovgivningen om Heltidsundervisning. Driften af DASK har hidtil været baseret på et årligt tilskud fra Center for Børn og Familie på 1.074.000 kr. i 2021 priser.

I forbindelse med oprettelsen af de nye specialtilbud blev denne finansiering overført til indsatser på Heltidsskolen og den nye mellemform, hvor der er fokus på ro, struktur og genkendelighed.

I forbindelse med KB's 2. behandling af budget 2021 d. 8. oktober 2020 blev der givet en et-årig forlængelse af DASK, som udløber 1. august 2022.

Forslaget er, at det økonomiske grundlag for DASK genetableres uden tidsbegrænsning.

Synergieffekt.

BSU besluttede på sit møde d. 4. maj 2021, at udvidelsesforslaget skulle behandles i forbindelse med budget 2022, samt at synergieffekter skulle indgå i forslaget.

For eleverne er der i bredere forstand en pædagogisk og psykologisk synergieffekt mellem DASK og de øvrige undervisningstilbud, idet der arbejdes ud fra en dynamisk tilpasning til elevernes forskelligartede vanskeligheder. Dermed vil man ved bedring af elevernes trivsel på en hensigtsmæssig måde kunne understøtte, at eleverne går fra et højt specialiseret undervisningstilbud til et mindre specialiseret tilbud inden for Ungdomsskolens heltidsundervisning. I tilfælde af fortsat bedring af elevernes trivsel, og med fortsatte muligheder for individuelle tilpasninger, vil den almene 10.klassesundervisning være indenfor rækkevidde for elever i målgruppen. Generelt kan man konstatere, at jo flere tilbud Ungdomsskolens heltidsundervisning rummer, jo bedre er de dynamiske muligheder for den enkelte elev til at finde et skoletilbud, som kan rumme eleven.

Det kan ligeledes pointeres, at Ungdomsskolens Heltidsundervisning får bedre mulighed for at tilbyde heltidsstillinger med delt tjeneste, og idet heltidsstillinger anses for at være mere attraktive end deltidsstillinger øges muligheden derved for at tiltrække og fastholde kompetent arbejdskraft.

Umiddelbart er der ikke nogen tydelige økonomiske synergieffekter mellem DASK og den øvrige undervisning i Ungdomsskolens Heltidstilbud, idet der er adskilte bevillinger uden egentlige udgiftsreducerende samdriftspotentialer.

DASK og den øvrige undervisning i Ungdomsskolens Heltidstilbud har fælles ledelse og fælles administration. Disse finansieres af Ungdomsskolen, og er ikke en del af tildelingen til Heltidsundervisningen. Udvidelse af Heltidsundervisningens aktivitet med flere tilbud er sket uden, at Ungdomsskolen er tilført supplerende midler. Oprindeligt varetog Ungdomsskolen kun opgaven med ledelse af Dybdal og ung på vej, men siden er der tilføjet erhvervsklassen, DASK, og har haft EGU, I tilfælde af, at tilbudsviften skulle blive indskrænket, vil der i samme ånd ikke ske reduktion af Ungdomsskolens tildeling. At flere opgaver løses uden supplerende tildeling er en økonomisk synergieffekt, og blev de udskilt som separate aktiviteter med separat ledelse og separat administration ville der skulle påregnes en økonomisk ekstraudgift. Denne er dog ikke beregnet, da den er hypotetisk.

Ambitionen med Heltidsundervisningen er, at flytte elever fra at være i en vanskelig position til at kunne gennemføre Folkeskolen og efterfølgende finde en plads på arbejdsmarkedet. Lykkes dette vil der være en langsigtet økonomisk gevinst for kommunen, som dog vil realisere sig uden for Center for skole. Der er ikke i Center for skole grundlag for at estimere denne potentielle økonomiske gevinst, hverken hvad angår omfang eller tidspunkt – dette henhører under andre centre at vurdere.

I forbindelse med opprioriteringsforslaget blev der på Børne- og Skoleudvalgets ekstraordinære møde den 21.6.2021 lagt vægt på, at der skal ses nærmere på visitationsprocedure og kvalitetssikring, som følge af den aktuelle evaluering af skoletilbuddet.

Et af ønskerne til øget kvalitet, er lærerundervisning i fagene engelsk, biologi, geografi og fysik.

Dette kan ske som et supplement til de nuværende faglige undervisningstimer, med ansættelse af yderligere lærere i disse fag, svarende til 240 undervisningstimer – svarende til ca. 1/3 lærerstilling = 176.000 kr. pr. skoleår

For at dette kan ske inden for den nuværende økonomiske ramme, vil der derfor komme et behov for at tilføre DASK lærerkapacitet hentet i andre af Heltidsundervisningens tilbud, eller reducere i andre faggrupper i DASK.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Den elevgruppe, der aktuelt har er indskrevet i DASK vil fortsat have dette tilbud til rådighed. Ved opgørelsen af elevtal d. 5. september 2020 var dette fem elever.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Personale, der er ansat i DASK udgør aktuelt 2 personer, og de vil fortsat kunne have beskæftigelse i DASK.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

5. Tidshorisont

pr. 1. august 2021

6. Politisk behandling af emnet

BSU besluttede på sit møde 4. maj 2021, at de ønskede et udvidelsesforslag til behandlingen af budget 2022

Udvidelsesforslag

Nr.:	BSU-13-51	Emne:	Fortsættelse af Ung på vej
-------------	-----------	--------------	----------------------------

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	13 Undervisning	Center for Skole

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	652	1.164	1.164	1.164
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	652	1.164	1.164	1.164

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

"Ung på vej" er et specialiseret skoletilbud for 10-12 bornholmske unge i alderen 14-17 år, der af forskellige årsager over en længere periode har været fraværende i folkeskolen, og som derfor har behov for et andet tilbud for at kunne gennemføre Folkeskolens Afgangsprøver.

Etableringen af "Ung på vej" var oprindeligt finansieret gennem EU-projektet 'Projekt Ungeguide', der løb fra 2016-2019. Efterfølgende blev "Ung på vej" en del af Heltidsundervisningen på Ungdomsskolen, og blev finansieret som en del af det 4-årige projekt "Fælles indsats – Folkeskolen på Bornholm", som udløber 1. august 2022.

Vedtagelsen i 2019 rummede ikke blot 4 mio. kr. i de umiddelbart følgende år, men indgår i den årlige tildeling, og derfor er der 4 mio. kr. årligt også i de kommende år. Af disse 4 mio. kr. indgår de 3.6 mio. i udvidelsesforslaget om fleksibel to-voksen-ordning og de resterende 400.000 kr. indgår som en del af finansiering af dette forslag om "ung på vej" i årene 2023 og fremefter.

En evaluering af Ung på vej blev behandlet på Børne- og Skoleudvalgets møde den 4. Maj 2021. Udvalget besluttede på dette møde, at finansieringen af Ung på vej skulle oversendes til budget 2022 i form af et udvidelsesforslag.

Ung på vej koster aktuelt 1.564.000 kr. årligt.

Forslaget er, at der gives et økonomisk grundlag for fortsat drift af "Ung på vej".

Synergieffekt.

Børne- og Skoleudvalget besluttede desuden den 4. maj 2021, at mulige synergieffekter mellem tilbuddet Ung på vej og behandlingstilbuddet DASK skulle indgå i forslaget.

For eleverne er der i bredere forstand en pædagogisk og psykologisk synergieffekt mellem DASK og de øvrige undervisningstilbud, idet der arbejdes ud fra en dynamisk tilpasning til elevernes forskelligartede vanskeligheder. Dermed vil man ved bedring af elevernes trivsel kunne understøtte på en hensigtsmæssig måde, at eleverne går fra et højt specialiseret undervisningstilbud til et mindre specialiseret tilbud inden for Ungdomsskolens heltidsundervisning.

I tilfælde af fortsat bedring af elevernes trivsel, og med fortsatte muligheder for individuelle tilpasninger, vil den almene 10.klassesundervisning være indenfor rækkevidde for elever for målgruppen.

Generelt kan man konstatere, at jo flere tilbud Ungdomsskolens heltidsundervisning rummer, jo bedre er de dynamiske muligheder for den enkelte elev til at finde et skoletilbud som kan rumme eleven.

Det kan ligeledes pointeres, at Ungdomsskolens heltidsundervisning får bedre mulighed for at tilbyde heltidsstillinger med delt tjeneste, og idet heltidsstillinger anses for at være mere attraktive end deltidsstillinger øges muligheden derved for at tiltrække og fastholde kompetent arbejdskraft

Umiddelbart finder administrationen ikke tydelige økonomiske synergieffekter mellem Ung på vej og den øvrige undervisning i ungdomsskolens heltidstilbud, idet der er tale om adskilte bevillinger uden egentlige udgiftsreducerende samdriftspotentialer.

Ung-på-vej og den øvrige undervisning i ungdomsskolens heltidstilbud har fælles ledelse og fælles administration. Disse finansieres af ungdomsskolen, og er ikke en del af tildelingen til heltidsundervisningen. Udvidelse af heltidsundervisningens aktivitet med flere tilbud er sket uden at ungdomsskolen er tilført supplerende midler, skulle tilbudsviften blive indskrænket vil der i samme ånd ikke ske reduktion af ungdomsskolens tildeling. At flere opgaver løses uden supplerende tildeling er en økonomisk synergieffekt, og blev de udskilt som separate aktiviteter med separat ledelse og separat administration ville der skulle påregnes en økonomisk ekstraudgift. Denne er dog ikke beregnet da den er hypotetisk.

Ambitionen med heltidsundervisningen er, at flytte elever fra at være i en vanskelig position til at kunne gennemføre folkeskolen og efterfølgende finde en plads på arbejdsmarkedet. Lykkes dette vil der være en langsiget økonomisk gevinst for kommunen, som dog vil realisere sig uden for center for skole. Der er ikke i center for skole grundlag for at estimere denne potentielle økonomiske gevinst, hverken hvad angår omfang eller tidspunkt – dette henhører under andre centre at vurdere.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Målgruppen for "Ung på vej" er unge i alderen 14-17 år, der af forskellige årsager over en længere periode har været fraværende i folkeskolen, og som derfor har behov for et andet tilbud for at kunne gennemføre folkeskolens afgangsprøver.

Den elevgruppe, der aktuelt er indskrevet i "Ung på vej", vil fortsat have et undervisningstilbud.

Ved opgørelsen af elevtal pr. 5. september 2020 var 10 elever indskrevet i "Ung på vej".

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Der er aktuelt ansat 3 medarbejdere i "Ung på vej". Disse medarbejdere vil fortsat kunne have beskæftigelse i undervisningstilbuddet.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

5. Tidshorisont

pr. 1. august 2021

6. Politisk behandling af emnet

Børne- og Skoleudvalget besluttede den 4. Maj, 2021, at udvalget ønskede et udvidelsesforslag vedrørende videre finansiering af Ung på vej til budget 2022.

Udvidelsesforslag

Nr.:	BSU-13-52	Emne:	Fleksibel to-voksen-ordning
-------------	-----------	--------------	-----------------------------

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Børne- og Skoleudvalget	13 Undervisning	Center for Børn og Familie

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	1.500			
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	1.500			

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

I 2019 blev der vedtaget et projekt fælles indsats – folkeskole Bornholm med en tildeling på 5 mio. kr. første år og 4 mio. kr. i overslagsårene, samt en plan for udmøntning heraf.
Planen rummer bl.a. to driftsindsatser – ”ung på vej” og ”fleksibel to-voksen-ordning”.

Udmøntningen rummede også minimale udgifter i perioden jan-juli 2019 samt august-dec 2022, og så meget højere et niveau i de tre mellemliggende skoleår.

Planen rummer derfor at den fleksible to-voksen-ordning udløber 1. august 2022.

Vedtagelsen i 2019 rummede ikke blot 4 mio. kr. i de umiddelbart følgende år, men indgår i den årlige tildeling, og derfor er der 4 mio. kr. årligt også i de kommende år.

Forslaget er, at det økonomiske grundlag for fleksibel to-voksen-ordning fortsætter, at udgiften til to-voksen-ordning i perioden august-december 2022 gives som en tillægsbevilling, medens den fortsatte drift finansieres af de prisfremskrevne 4 mio. kr. i de kommende år.

Den fleksible to-voksen-ordning koster årligt 3.6 mio. kr. og 1.5 mio. kr. for perioden august-december 2022.

De øvrige aktiviteter under ”fælles indsats – folkeskole Bornholm”, specielt ”ung-på-vej” vil ikke kunne finansieres af rest-puljen i de kommende år, og er derfor et selvstændigt udvidelsesforslag.

De resterende 400.000 kr. i perioden fra 2023 og fremefter indgår i udvidelsesforslaget om Ung-på-vej.

Der er i overslagsårene 2023 og fortløbende 4 mio. kr. til fælles indsats – folkeskolen bornholm til rådighed.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Eleverne i den almene folkeskole, der aktuelt har glæde af den fleksible to-voksen-ordning vil fortsat have denne kvalitet i undervisningen til rådighed. To-voksen-ordningen understøtter således nye didaktiske tendenser i undervisningen

Den aktuelle evaluering af to-voksen-ordningen viser følgende positive effekter:

- Bedre undervisningsmiljø og mere arbejdsro og heraf bedre trivsel for eleverne
- Mere faglig fordybelse på mindre hold
- Mere faglig motivation og heraf bedre faglige resultater
- Tidlig opsporing ift. dysleksi og generelle indlæringsvanskeligheder, som betyder hurtigere opfølgende indsatser

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Personale, der aktuelt er ansat som konsekvens af den fleksible to-voksen ordning vil fortsat kunne have beskæftigelse på de almene folkeskoler. Beløbet er svarende til 3.6 mio. kr., hvilket er ca. 7 ansatte.
4. Forslagets betydning for øvrig organisation
5. Tidshorisont
pr. 1. august 2021
6. Politisk behandling af emnet
Børne- og Skoleudvalget besluttede den 1. juni 2021, at udvalget ønskede et udvidelsesforslag vedrørende videre finansiering af fleksibel to-voksen-ordning til budget 2022.

Udvidelsesforslag

Nr.:	SSU-33-50	Emne:	Opprioritering med en fuldtidsstilling til sundhedslovs genoptræning
-------------	-----------	--------------	--

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Social- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Forebyggelse

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	530	530	530	530
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	530	530	530	530

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Genoptræningsenheden varetager træning efter serviceloven, almen ambulans genoptræning efter hospitalsbehandling, forløbsprograms-træning, specialiseret rehabilitering, samt rehabiliterende indsatser på ældreområdet.

Hospitalet henviser til almen genoptræning i kommunen og udviklingen i antallet af henviste afspejler i stor udstrækning aktiviteten på hospitalet. Antallet af henvisninger til almen genoptræning er steget med 267 på 2 år, svarende til en stigning på 18 %. Det stigende antal henviste til almen genoptræning har øget ventetiden og siden medio 2020 har det ikke været muligt at opfylde ventetidsgarantien for ambulans genoptræning efter hospitalsbehandling.

Aktuelt har ingen borgere benyttet sig af den udvidede ventetidsgaranti på 7 kalenderdage. Med en fortsat øget ventetid forventes flere borgere at benytte sig af muligheden for at vælge et genoptrænings forløb hos en privatpraktiserende fysioterapeut. Det vil belaste Genoptræningens økonomi, idet udgiften skal afholdes indenfor Genoptræningens eget budget.

Antallet af henviste til forløbsprograms-træning er på 2 år steget med 453 henviste svarende til en stigning på 209 %. Den store stigning er en afledt effekt af, at en omlægning og styrket indsats i den patientrettede forebyggelse i Center for Sundhed og Forebyggelse med indførelse af afklarende samtaler, nye og differentierede tilbud i samarbejde med Bornholms Hospital og ikke mindst en lettere henvisningsvej for praktiserende læger.

Stigningen i antallet af henviste er således positivt udtryk for, at omlægningerne i kommunens tilbud indenfor den patientrettede forebyggelse opleves relevante for såvel henvisende praktiserende læger som borgere med kronisk sygdom. Omlægningen har dog samtidig øget presset på kapaciteten i Genoptræningen. På forløbsprograms-træning er der ingen ventetidsgaranti, men derfor er en ventetid på op til 4-6 uger ikke tilfredsstillende.

Som det fremgår af ovenstående har et stigende antal henviste presset kapaciteten/terapeut-ressourcerne i Genoptræningen med deraf stigende ventetid for borgerne.

Når restriktionerne som følge af covid-19 fjernes, vil det igen blive muligt at have fulde hold, hvilket forventes at kunne reducere ventetiden til forløbsprograms-træning, men vil kun i begrænset omfang kunne reducere ventetiden på den individuelle almene genoptræning efter hospitalsbehandling, hvorfor der også fremadrettet må påregnes problemer med at overholde ventetidsgarantien med nuværende kapacitet til rådighed.

Ovenstående udfordringer med at overholde ventetidsgaranti på 7 kalenderdage vil kunne imødegås med en opnormering på en fuldtidsstilling.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Den stigende aktivitet med deraf affødt ventetid og vanskeligheder med at tilbyde genoptræningen indenfor ventetidsgarantiens tidsfrist på 7 kalenderdage vil imødegås og ventetidsgarantien overholdes så borgerne rettidigt kan modtage deres genoptræning.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Medarbejderne i Genoptræningsenheden har gennem lang tid befundet sig i en presset arbejdssituation, og tilførsel af ressourcer vil øge trivslen når presset lettes.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

5. Tidshorisont

1.01.2022

6. Politisk behandling af emnet

SSU den 3.5 2021 / SSU den 31.5. 2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	SSU-33-51	Emne:	Misbrugsbehandling til unge (§101-tilbud) inkl. døgndækket telefonrådgivning i weekends og på helligdage
-------------	-----------	--------------	--

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Social- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Forebyggelse

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	2.360	2.360	2.360	2.360
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	2.360	2.360	2.360	2.360

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Udvidelsesforslaget vedrører etablering af et misbrugsbehandlingstilbud til unge efter Servicelovens §101. Tilbuddet etableres, som en udbygning af Ungerådgivningen, der er et forebyggende tiltag efter serviceloven. §101-tilbuddet vil fysisk søges placeret i Ungeporten på Campus for dermed at sikre én indgang for den unge og en let adgang til UU-vejledning, beskæftigelse mm.

Målgruppen for det foreslåede §101-behandlingstilbuddet er unge op til og med 25 år.

§101-tilbuddet er et ambulante behandlingstilbud til den gruppe af unge, hvor et tidsafgrænset rådgivningsforløb i Ungerådgivningen ikke er tilstrækkeligt. Ved behov for døgndækning vil den unge – med inddragelse af familie/pårørende – også fortsat kunne blive henvist til andre behandlingstilbud.

§101-behandlingen etableres som et åbent tilbud, hvortil der ikke kræves henvisning. Det betyder, at det bliver let at opsøge og henvise til tilbuddet.

Udvidelsesforslaget indebærer, at Ungerådgivningen udvides med en psykolog, en sundhedsfaglig uddannet medarbejder samt tilkøb af lægetimer. Den samlede bemanning i Ungerådgivningen forventes dermed at blive på fire fuldtidsmedarbejdere samt tilkøb af lægetimer.

§101-tilbuddet vil - i lighed med Ungerådgivningen - indeholde tilbud til pårørende. Tilbuddet vil ligeledes være fleksibel i forhold til at nå den unge på en hensigtsmæssig måde, herunder udgående i det omfang det er hensigtsmæssigt, hvis en ung har svært ved at møde frem, uagtet årsagen.

Endvidere indeholder forslaget døgndækket telefonrådgivning i weekends og på helligdage. Udgiften hertil udgør 650.000 kr. af den samlede netteudvidelse.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Det er forventningen, at Ungerådgivning med udvidelsen med et behandlingstilbud efter §101 samlet set vil have en kapacitet på op til 35 samtidigt indskrevne borgere foruden øvrig aktivitet, herunder netværksaktiviteter, oplysningsaktiviteter og tilbud til forældre og pårørende til unge med rusmiddeludfordringer.

Tilbud om en døgndækket rådgivningstelefon giver endvidere unge med misbrugsproblematikker samt forældre og pårørende støtte og sparring til at komme gennem weekends og helligdage, herunder indgå aftale om en akuttid til afklaring af behandlingsbehov og behandlingsindsats på først-kommende hverdag.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Øgede handlemuligheder i mødet med unge med misbrugsproblematikker.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Langt størstedelen af målgruppen til et kommende misbrugsbehandlingstilbud til unge op til 25 år vil også være i kontakt med andre kommunale tilbud i kommunen, da den unges misbrugsproblematik sjældent står alene. Behandlingstilbuddet vil derfor fungere som en integreret og forstærkende indsats på tværs af øvrige kommunale indsatser til målgruppen, herunder bl.a. Ungehuset, Gadeplan, SSP, Ungeproten. Tilbuddet er et element i den kommunale Sammenhængende Ungeindsats (SUI), hvor ambitionen er at nå længere ud og komme tidligere på banen ift. unge bornholmere med udfordringer.

5. Tidshorisont

1.1.2021

6. Politisk behandling af emnet

SSU 31.5 2021

BSU 1.6 2021

JUFU 2.6 2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	SSU-33-52	Emne:	Befolkningsundersøgelse Bornholm
-------------	-----------	--------------	----------------------------------

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Social- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Forebyggelse

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	250	0	0	0
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	250	0	0	0

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Bornholms Hospital har i samarbejde med en række forskere udarbejdet et forslag til en befolkningsundersøgelse af Bornholm.

En befolkningsundersøgelse er undersøgelser af en større gruppe personer, både syge og raske, i et bestemt geografisk område eller befolkningsgruppe. Emnerne i befolkningsundersøgelser varierer afhængigt af, hvad der er relevant på det givne tidspunkt, men indeholder som regel altid spørgsmål om sundhedsadfærd, helbred, trivsel og sygelighed, hvilket også planlægges i befolkningsundersøgelsen på Bornholm. Desuden vil befolkningsundersøgelsen på Bornholm inkludere direkte fysiske målinger, som giver mere pålidelige data, samt inkluderer interventioner for udvalgte persongrupper.

Befolkningsundersøgelsen vil kunne supplere den Sundhedsprofil, der udarbejdes i regionen hvert 4. år. Sundhedsprofilen viser overordnet, at der er betydelige udfordringer med sundheden på Bornholm og en befolkningsundersøgelse på Bornholm vil kunne give uddybende viden. Der vil være fokus på de temaer som er vigtige på øen fx

- Bedre trivsel med dobbeltdiagnoser,
- Håndtering af overvægt,
- Bedre sundhed hos socialt udsatte familier.

En mulighed i befolkningsundersøgelsen på Bornholm er også at få afdækket det digitale potentiale hos borgerne i forhold til at modtage digitale tilbud inden for sygdomsbehandling.

For at understøtte at de tilknyttede projekter medvirker til at løse lokale udfordringer ønskes styregruppen sammensat med et delt formandskab mellem region og kommune og med patientdeltagelse.

En befolkningsundersøgelse på Bornholm vil kunne sætte Bornholm på landkortet og understøtte fortællingen om at Bornholm er med - også forskningsmæssigt - hvilket er vigtigt i en rekrutteringsmæssig sammenhæng indenfor sundhedsvæsenet.

Bornholms Hospital planlægger opstart af befolkningsundersøgelse i 2022, hvorefter den vil strække sig frem til om med 2028.

Bornholm Hospital har sendt en ansøgning om driftstilskud fra Region Hovedstaden på 900.000 kr. pr år i hele perioden. Selve undersøgelsen vil Bornholms Hospital fra 2023 søge finansieret gennem foransøgninger/fondsmidler.

For at forankre projektet som et tværsektorielt projekt ønskes endvidere et tilskud fra Bornholms Regionskommune på 250.000 det første år til opstart af projektet. I de efterfølgende år lægges op til et fortsat tæt samarbejde omkring bl.a. rekruttering af deltagere til undersøgelsen.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere
Undersøgelsen vil bidrage med øget viden om borgernes sundhedsprofil og vil kunne medvirke til at målrette forebyggelses- og behandlingsindsatsen på Bornholm.
3. Forslagets betydning for medarbejdere på området
-
4. Forslagets betydning for øvrig organisation
-
5. Tidshorisont
1.01.2022
6. Politisk behandling af emnet
SSU den 31.5. 2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	SSU-33-53a	Emne:	Demensområdet - fastholdelse af nuværende serviceniveua
-------------	------------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Social- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Forebyggelse

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	813	813	813	813
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	813	813	813	813

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Forslaget skal sikre midler og muligheder til at imødekomme et øget pres på demensområdet, herunder sikre at kvaliteten fastholdes.

Forslaget sigter på en udvidelse med en fuldtidsstilling til varetagelse af demensrådgivning/koordination - delt mellem Center for Sundhed og Forebyggelse og Center for Ældre - samt en udvidelse med 20 timer ugentligt i Dagscentret på Sønderbo.

Som led i arbejdet med strategi og handleplanen for demensområdet i BRK har kommunen gennem de senere år iværksat og styrket demensindsatsen på en række områder uden tilførsel af nye driftsmidler. Udviklingen og initiativerne er sat i værk med økonomisk støtte fra forskellige puljer herunder statslige puljer i forbindelse med den nationale demenshandleplan.

Sideløbende med de nye demensindsatser er målgruppen for kommunens demensindsatser øget. Det skyldes både den demografiske udvikling med et stigende antal ældre, idet demens primært rammer borgere over 65 år, men også et øget fokus på tidlig opsporing. Tidlig opsporing giver flere leveår/længere forløb med en demens-diagnose. Antallet af borgere med demens akkumuleres således i disse år.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

De nye tiltag og flere borgere i målgruppen har særligt øget presset på kommunens ressourcer til demenskoordinator, demensrådgivere og Dagcentret.

En udvidelse med en fuldtidsstilling til demensrådgiver/koordination vil sikre en fastholdelse af nuværende serviceniveau på området, herunder bl.a. sikre nuværende serviceniveua i forhold til støtte og tilbud til pårørende, tidlig opsporing og tidlig indsats, demente i de sociale botilbud og samarbejdet med frivillige og civilsamfund.

En udvidelse med 20 timer ugentligt på Sønderbo vil sikre, at tilbuddet i Dagcenterregi til yngre friske borgere med demens (også betegnet MA-TO gruppen) kan fastholdes i sin nuværende form med mange udgående aktiviteter som fx vandretur, virksomhedsbesøg mv. Den særlige Corona-situation i 2020 har gjort det muligt at allokere ressourcer fra øvrige aktiviteter i Dagcentret på Sønderbo til Ma-To-gruppen.

Uden tilførsel af flere ressourcer til området vil såvel kvaliteten som omfanget af en række indsatser gradvist blive reduceret/tilpasset de givne ressourcerne fx vil der ikke blive udviklet og tilbudt nye tilbud til pårørende, der vil blive længere mellem og mindre kontinuitet i borgerens kontakt til demensrådgiver/koordinator efter diagnosticering og der vil være færre ressourcer til rådighed til opøgende og initiativtagende indsatser fra BRK i forhold til lokale foreninger mv.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Jobtilfredshed, da serviceniveuaet overfor borgeren ikke gradvist skal reduceres.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation
Demensrådgiverne er organisatorisk placeret i Center for Ældre og Demenskoordinator er organisatorisk placeret i Center for Sundhed og Forebyggelse. En udvidelse med en fuldtidsstilling til demensrådgivning/koordination indebærer, at opgavefordelingen og snitfalden mellem de 2 centre revideres.
5. Tidshorisont
1.1.2022
6. Politisk behandling af emnet
Social- og Sundhedsudvalget den 12. april 2021.

Udvidelsesforslag

Nr.:	SSU-33-53b	Emne:	Demensområdet - fastholdelse af nuværende serviceau samt nye tilbud
-------------	------------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Social- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Forebyggelse

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	1.018	1.018	1.018	1.018
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	1.018	1.018	1.018	1.018

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Forslaget skal sikre midler og muligheder til at imødekomme et øget pres på demensområdet, herunder sikre at kvaliteten fastholdes.

Forslaget sigter på en udvidelse med en fuldtidsstilling til varetagelse af demensrådgivning/koordination - delt mellem Center for Sundhed og Forebyggelse og Center for Ældre - samt en udvidelse med 37 timer/en fuldtidsstilling i Dagscentret på Sønderbo.

Som led i arbejdet med strategi og handleplanen for demensområdet i BRK har kommunen gennem de senere år iværksat og styrket demensindsatsen på en række områder uden tilførsel af nye driftsmidler. Udviklingen og initiativerne er sat i værk med økonomisk støtte fra forskellige puljer herunder statslige puljer i forbindelse med den nationale demenshandleplan.

Sideløbende med de nye demensindsatser er målgruppen for kommunens demensindsatser øget. Det skyldes både den demografiske udvikling med et stigende antal ældre, idet demens primært rammer borgere over 65 år, men også et øget fokus på tidlig opsporing. Tidlig opsporing giver flere leveår/længere forløb med en demens-diagnose. Antallet af borgere med demens akkumuleres således i disse år.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

De nye tiltag og flere borgere i målgruppen har særligt øget presset på kommunens ressourcer til demenskoordinator, demensrådgivere og Dagcentret.

En udvidelse med en fuldtidsstilling til demensrådgiver/koordination vil sikre en fastholdelse af nuværende serviceniveau på området, herunder bl.a. sikre nuværende serviceniveua i forhold til støtte og tilbud til pårørende, tidlig opsporing og tidlig indsats, demente i de sociale botilbud og samarbejdet med frivillige og civilsamfund.

En udvidelse med 20 timer ugentligt på Sønderbo vil sikre, at tilbuddet i Dagcenterregi til yngre friske borgere med demens (også betegnet MA-TO gruppen) kan fastholdes i sin nuværende form med mange udgående aktiviteter som fx vandretur, virksomhedsbesøg mv. Den særlige Corona-situation i 2020 har gjort det muligt at allokere ressourcer fra øvrige aktiviteter i Dagcentret på Sønderbo til Ma-To-gruppen.

De resterende 17 timer ugentligt vil gøre det muligt at udvide nuværende tilbud og oprette :

- Samværsaktivitetstilbud til borgere med demens, når ægtefælle deltager i pårørendegruppe og dermed gøre det lettere for ægtefælle at komme af sted, da begge parter skal til "noget". Det giver mere ro hos den demensramte og på hjemmefronten og dermed overskud for ægtefælle til at deltage i gruppen.
- Tilbud om udvidet systematiske samtale både ved opstart og løbende ved brug af den fleksible aflastningsplads.

Samtalehjulet - udarbejdet af Nationalt Videnscenter for Demens vil danne udgangspunkt for samtalerne og understøtter en involverende og meningsfuld dialog med personen med demens. Samtalehjulet kan også understøtte de svære samtaler i den løbende dialog. Endvidere vil det være muligt at imødekomme det øgede behov for løbende samtaler med

de pårørende i forbindelse med opholdet på den fleksible plads. Udvidelsen, vil også betyde at personalet i større grad har mulighed for at tilbyde aktiviteter og indhold under opholdet, som understøtter borgerens ressourcer og livshistorie.

Uden tilførsel af flere ressourcer til området vil såvel kvaliteten som omfanget af en række indsatser gradvist blive reduceret/tilpasset de givne ressourcerne fx vil der ikke blive udviklet og tilbudt nye tilbud til pårørende, der vil blive længere mellem og mindre kontinuitet i borgerens kontakt til demensrådgiver/koordinator efter diagnosticering og der vil være færre ressourcer til rådighed til opsøgende og initiativtagende indsatser fra BRK i forhold til lokale foreninger mv.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Jobtilfredshed, da serviceniveauet overfor borgeren ikke gradvist skal reduceres.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Demensrådgiverne er organisatorisk placeret i Center for Ældre og Demenskoordinator er organisatorisk placeret i Center for Sundhed og Forebyggelse. En udvidelse med en fuldtidsstilling til demensrådgivning/koordination indebærer, at opgavefordelingen og snitfalden mellem de 2 centre revideres.

5. Tidshorisont

1.1.2022

6. Politisk behandling af emnet

Social- og Sundhedsudvalget den 12. april 2021.

Udvidelsesforslag

Nr.:	SSU-33-54	Emne:	Realisering af mål om 40 % lokale råvarer jf. fødevarestrategien
-------------	-----------	--------------	--

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Social- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Forebyggelse

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	500	500	500	400
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	500	500	500	400

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

For at realisere målet om 40 % lokale fødevarer jf. fødevarestrategien, er det nødvendigt at ansætte en medarbejder, der gennem en koordineret, tværgående indsats kan arbejde for, at målet opnås i fællesskab og samarbejde med de involverede centre. Med den nævnte tidshorisont og erfaringerne med omstillingen i den tidligere periode, må det således forventes, at en sådan ansættelse kræver et årsværk i tre år (2022-2024) og midler til overgang til drift i 2025.

Opgaverne forbundet med realiseringen af målet handler om bl.a.:

- Udarbejdelse af plan for realisering
- Monitorering og synliggørelse af råvareindkøb
- Opbygning af viden i organisationen om lokale råvarer
- Udvikling af netværk
- Udviklingsdialog med producenter og grossist
- Udarbejde implementeringsplan

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Forslaget betyder, at der kan arbejdes for en realisering af målet om 40 % lokale fødevarer, jf. fødevarestrategien. Brugere af måltider fra kommunale køkkener vil opleve, at råvarerne i højere grad er lokalt produceret og derved har et mindre CO2-aftryk. Derudover understøtter realiseringen af målet udviklingen af fødevarerhvervet på Bornholm.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Medarbejderne vil via indsatsen opnå større viden om lokale råvarer, og hvordan de kan indgå i produktionen.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Forslaget vil have betydning for den øvrige organisation, idet arbejdet vil inddrage Center for Natur, Miljø og Fritid, Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat samt Center for Ejendomme og Drift.

5. Tidshorisont

1. januar 2022

6. Politisk behandling af emnet

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, 9. juni 2021 (pkt. 36)

Udvidelsesforslag

Nr.:	SSU-33-55	Emne:	Realisering af mål om 20 % dyrket areal jf. fødevarerstrategien
-------------	-----------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Social- og Sundhedsudvalget	33 Sundhed	Center for Sundhed og Forebyggelse

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	620	120	120	120
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	620	120	120	120

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

De foreslåede indsatser nedenfor tager udgangspunkt i den indsats, der vurderes nødvendig for at indfri ambitionen om 20 % dyrkede arealer, som den fremgår af fødevarerstrategien..

Indsats A: Igangsætning af base-line studie

Skal regionskommunen understøtte et mål om 20 % økologisk areal, svarende til landets højeste niveau, vurderer administrationen, at der er behov for en nærmere analyse af, hvordan den økologiske produktion på Bornholm kan styrkes. Der skal derfor udarbejdes et base-line studie, der kan afdække barrierer og potentialer for øget lokal økologisk produktion. Med resultaterne af et sådant studie, vil man kunne målrette en efterfølgende indsats mod den størst mulige effekt på omlægning af jord til økologisk drift på Bornholm.

Baselinestudiet skal arbejde målrettet med at finde de særlige bornholmske muligheder for at udbygge økologien og skal bl.a. analysere dyrknings- og afsætningsmuligheder for økologiske producenter på Bornholm nu og fremover. Studiet bør også komme med anbefalinger til hvilke indsatser, der kan være med til at fremme den ønskede udvikling og herunder også, hvilken rolle regionskommunen kan spille i udviklingen.

Indsats B: Opnormering af timer til Center for Sundhed og Forebyggelse

Indsatsen ligger i forlængelse af indsatsen og erfaringerne fra den tidligere Mad- og Måltidskonsulent, ansat i Center for Sundhed og Forebyggelse 2017-2019 og nedlagt med budget 2020. Opnormeringen har til formål at sikre koordinering med det lokale landbrugserhverv og regionskommunens fødevarerassist, således at der sker flest mulige match mellem de økologiske varer, der bruges i de kommunale køkkener (hvor maden lever op til det økologiske sølvmærke, der kræver 60% økologi) og de afgrøder, der dyrkes på Bornholm. Indsatsen gennemføres i samarbejde med Center for Ejendomme og Drift.

Indsats C: Køb af konsulenttimer hos økologi-konsulent

I regi af Bornholms Landbrug & Fødevarer foretager en økologikonsulent løbende besøg og yder rådgivning til eksisterende økologer og til producenter, der overvejer at omlægge til økologi. Viden om den aktuelle udvikling, samt om eksisterende og potentielle økologers overvejelser, vil være relevant for regionskommunen ift. at opnå øget kendskab til de oplevede barrierer for øget salg og omlægning.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Forslaget betyder, at der kan arbejdes for en realisering af fødevarerstrategiens mål om 20 % økologisk dyrket jord på Bornholm. Dette vil betyde, at borgerne generelt og brugerne af måltider fra de kommunale køkkener vil opleve, at det bliver lettere at få adgang til lokalt producerede økologiske varer. Derudover understøtter realiseringen af målet udviklingen af det økologiske fødevarerhverv på Bornholm.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Der vil ikke umiddelbart være konsekvenser for medarbejderne på området
4. Forslagets betydning for øvrig organisation
Forslaget vil have betydning for den øvrige organisation, idet arbejdet vil inddrage Center for Natur, Miljø og Fritid, Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat samt Center for Ejendomme og Drift.
5. Tidshorisont
1. januar 2022
6. Politisk behandling af emnet
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, 9. juni 2021 (pkt. 37)

Udvidelsesforslag

Nr.:	JUFU-21-50	Emne:	Midlertidigt tilskud til selvejende haller Beløb afsat til revidering af fremtidig tilskudsmodel til selvejende haller
-------------	------------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget	21 Kultur og Fritid	Center Natur, Miljø og Fritid

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	719	619	0	0
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	719	619	0	0

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Idrættens Videns -og Kompetenceråd (IVK) har fremsendt ønske til Job,- Udviklings- og Fritidsudvalget om at fremme en mere gennemsigtig tilskudsmodel til selvejende haller, hvor 1) to haller som DGI Hallen- Hal 2 og Mulighedernes Hus, får mulighed for at indgå i tilskudsmodellen i form af et midlertidigt tilskud, samt 2) forslag til facilitetsanalyse og facilitetsstrategi, der danner grundlag for nye principper for tilskudsmodel til selvejende haller. På sigt skal den nyreviderede tilskudsmodel omfatte samtlige selvejende haller.

1) Midlertidigt tilskud omfatter en fælles finansieringsmodel til finansiering af tilskud til DGI Hallen- Hal 2 og Mulighedernes Hus. Forslag fra IVK er et midlertidigt tilskud svarer til 60 % af det ellers beregnede beløb jf. den gældende tildelingsmodel. Det midlertidige tilskud bortfalder, når der foreligger en ny revideret tilskudsmodel til selvejende haller (budgetforslag 2).

DGI Hallen 2 og Mulighedernes Hus tildeles et tilskud, der svarer til 60 procent af det ellers beregnede beløb jf. den gældende tildelingsmodel. De to to haller vil således modtage et tilskud på tilsammen 588.828 kr. årligt jf. nedenstående.

Beregnet tilskud til de to nye haller efter gældende model – 60%:

DGI Hallen 2	Mulighedernes Hus	I alt
252.761 kr.	336.067 kr.	588.828 kr.

Der foreslås en 20-80 % fordeling af finansieringen af de 588.828 kr. I så fald vil tilskuddet til de ni haller, der p.t. får tilskud, blive reduceret med 117.766 kr. Det resterende tilskud på 471.062 kr. vil skulle finansieres af kommunen, der efter afløftning af moms, vil få en udgift på 419.245 kr.

2) Facilitetsanalyse, facilitetsstrategi og udvikling af principper for fremtidig tilskudsmodel til selvejende haller

Facilitetsanalysen vil omfatte alle idrætsfaciliteter på Bornholm. Dvs de kommunale såvel som selvejende haller. Analysen vil give et samlet billede af idrætsfaciliteterne, borgernes behov for idræt og bevægelse og nyeste tendencer. Disse data og informationer vil danne grundlaget for en reel udvikling af idrætsfacilitetsstrategi og revidering af principper for en fremtidig tilskudsmodel.

Udover en facilitetsanalyse vil der være fokus på udviklingsdelen, som involverer ledere og bestyrelser af idrætsfaciliteter, samt det politiske niveau. Tilgangen vil være dialogbaseret og munde ud i konkrete handlingsanvisende principper for tilskud.

Da opgaven går udover en driftsopgave, vil der skulle afsættes midler til ekstern konsulent.

Fase 1: Facilitetsanalyse: 100.000 kr.

Fase 2: Udvikling, dialogbaseret involvering af politisk niveau, ledere og bestyrelser af faciliteter m.fl: 200.000 Kr.

Fase 3: Principper for ny tilskudsmodel og handlingsplan:200.000 kr.

Samlet pris for 1) og 2) vil være 719.245 i år 2022 og 619.245 kr. i år 2023.
2. Forslagets betydning for borgere/brugere
Borgere på Bornholm vil på den lange bane opleve øget fokus på idrætsfaciliteter samt opleve, at faciliteterne imødekommer nutidens behov og tendenser for idræt og bevægelse. Idrætsfaciliteter der lever op til tidens udvikling, behov og trends har ligeledes en afsmittende og positiv indvirkning på potentielle tilflyttere til øen.
3. Forslagets betydning for medarbejdere på området
Der afsættes midler til ekstern konsulent. Konsulenten vil skulle samarbejde tæt med administrationen på Fritids - og Kulturområdet, som vil skulle afsætte ressourcer til udvikling.
4. Forslagets betydning for øvrig organisation
Der vil være behov for involvering af Center for Økonomi. Facilitetsstrategien vil også involvere Bornholms Idrætsområder. Da dette er en udviklingsopgave, vil det forventes, at der pålægges involvering af ressourcer fra administrationen i Fritid og Kultur, Center for Økonomi, samt Bornholms Idrætsområder.
5. Tidshorisont
Primo 2022 til ultimo 2023.
6. Politisk behandling af emnet
JUFU 02-06-2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	NMU-52-50	Emne:	Ressourcer til miljøvurderingsområdet
-------------	-----------	--------------	---------------------------------------

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Natur- og Miljøudvalget	52 Teknik, natur og miljø	Center Natur, Miljø og Fritid

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	600	600	600	600
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	600	600	600	600

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Center for Natur, Miljø og Fritid gjorde ved budgetforhandlingerne for budget 2021 opmærksom på, at den øgede aktivitet på planområdet sammenholdt med en konstatering af, at området har været underprioriteret betød, at der burde tilføres 0,86 årsværk til området, hvilket desværre ikke blev prioriteret.

Opgavepresset er sidenhen øget markant og for at kunne løse de lovpligtige opgaver på området har lovpligtige opgaver på andre områder måtte nedprioriteres i løbet af året ligesom prioriteringen har medført en ubalance på konto 6. For at kunne håndtere både det aktuelle og kommende opgavepres er der behov for at tilføre ressourcer til området.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Forslaget er en tilpasning af ressourcer til den faktiske aktivitet på området. Borgene vil kunne få behandlet sager, der skal vurderes efter miljøvurderingsloven.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Det er et komplekst opgaveområde, der kræver højtuddannet og specialiseret arbejdskraft. En vedtagelse af forslaget betyder en mulighed for at fastholde og sikre nuværende medarbejderressourcer. Ydermere vil en tilpasning af ressourcer på området, så de modsvarer behovet have en gavnlig effekt på det generelle arbejdsmiljø.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

En gennemførelse af forslaget vil have positiv effekt for sagsbehandlingen i Regional Udvikling, IT og Sekretariat, der bl.a. varetager plan- og byggesager og for øvrige sagsområder, hvor der skal udføres miljøvurderinger af planer, programmer eller projekter. Hvis forslaget ikke gennemføres kan der ikke ske miljøvurderinger af planer, programmer og projekter med den konsekvens, at der ikke kan vedtages kommune-, sektor- eller lokalplaner ligesom projekter der kræver vurdering efter miljøvurderingsloven ikke kan gennemføres.

5. Tidshorisont

01.01.2022

6. Politisk behandling af emnet

ØEPU 09.06.2021 pkt 24

Udvidelsesforslag

Nr.:	NMU-52-51	Emne:	Regulering af vilde mink
-------------	-----------	--------------	--------------------------

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Natur- og Miljøudvalget	52 Teknik, natur og miljø	Center Natur, Miljø og Fritid

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	658	553	553	
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	658	553	553	

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Bevillingen skal bruges til bekæmpelse af vilde mink omkring de kommunale havne.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Forslaget skal resultere i, at der ikke er synlige vilde mink på de kommunale havnearealer, hvor mennesker normalt færdes.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Der vil være et øget træk på medarbejderressourcerne i Natur og Miljø i forbindelse med administration af bekæmpelsesindsatsen.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Der vil være øget behov for medarbejderressourcer fra Vej og Park for at kunne gennemføre den aktive bekæmpelse af mink.

5. Tidshorisont

Forslaget skal træde i kraft 1. januar 2022

6. Politisk behandling af emnet

Behandlet af NMU den 1. juni 2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	NMU-52-52	Emne:	Strategisk forberedelse af etablering af solceller på Bornholm (Energistrategi)
-------------	-----------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Natur- og Miljøudvalget	52 Teknik, natur og miljø	Center Natur, Miljø og Fritid

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	800			
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	800			

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Med vedtagelse af Bornholms Energistrategi 2040 blev det besluttet, at Bornholm skal arbejde for at producere mere grøn strøm selv. Målet er, at 25% af strømforbruget, der blev importeret i 2020, bliver erstattet af lokal grøn strøm allerede i 2025. Her er etableringen af den folkelige 100 MW havvindmøllepark afgørende. Der er desuden plads i energisystemet til yderligere produktion af strøm fra solceller. Energistrategien sætter derfor mål om, at der etableres planlægningsmæssig mulighed for maksimalt 50 MW nye solcelleanlæg på Bornholm, svarende til 75-125 ha. (Naturstyrelsen oplyser, at arealforbruget typisk er 1,5-2,5 ha. pr. installeret MW). For at indfri målet er der behov for en langsigtet, strategisk tilgang til etablering af solceller på Bornholm. En mere strategisk tilgang vil sikre, at arbejdet med solceller i højere grad bliver udbudsrevet til gavn for det bornholmske samfund. Indsatsen udmøntes som en handleplan under Bornholms Energistrategi.

Med udgangspunkt i hele Bornholm iværksættes der analyser for at kortlægge egnede områder til solcelleanlæg til mindst mulig gene for bornholmerne og æstetikken på Bornholm. Analyserne vil koble hensyn til beskyttelse af bl.a. landskabsinteresser, med mulige synergier i form af beskyttelse af drikkevandsområder, udnyttelse af arealer med dårlig bonitet samt kobling til forsyningsnetværk. Analysen vil også undersøge muligheden og potentialet i placering af solceller i forbindelse med bygninger, industri og erhverv. Indsatsen vil indebære opsøgende dialog med for eksempel jordejere og investorer, samt høringer og dialog med den bornholmske befolkning om muligheder og udfordringer forbundet med solceller.

En langsigtet, strategisk plan for placering af solceller vurderes tillige at være vigtig i et længere perspektiv, hvor der formodes fortsat at være stor interesse for udbygning af solceller.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

En mere strategisk tilgang til arbejdet med solceller vil bidrage til, at det bornholmske samfund som helhed får mest muligt ud af interessen for etablering af solceller. Derudover vil indsatsen sikre, at borgerne høres i form af opsøgende dialog og høringer. Opbakning fra den bornholmske befolkning er afgørende for at lykkes med etablering af grøn strøm via solceller.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Midlerne skal bruges til at dække en étårig projektansættelse i Natur og Miljø. Derudover afsættes 150.000 kr. til ekstern rådgivning.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Opgaven vil tillige kræve en betydelig undersøttelse fra Plan i Regional Udvikling, IT og Sekretariat samt eksisterende fagmedarbejdere i Natur, Miljø og Fritid herunder særligt medarbejdere, der arbejder med natur, landskab, drikkevand og miljøvurderinger. Herudover vil arbejdet blive koordineret med de øvrige handleplaner af en udviklingskonsulent i Udvikling ligeledes i Regional Udvikling, IT og Sekretariat.

5. Tidshorisont
Ansættelse forventes gennemført i starten af 2022.
6. Politisk behandling af emnet
ØEPU 09.06.2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	NMU-53-50	Emne:	Øget vintertjeneste
-------------	-----------	--------------	---------------------

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Natur- og Miljøudvalget	53 Veje, parker og anlæg	Center for Ejendomme og Drift

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	2.400	2.400	2.400	2.400
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	2.400	2.400	2.400	2.400

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Den nuværende indsats for snerydning i forhold til kommunens vinterregulativ fra 2016, er beregnet til ca. 4,8 mio. kr. årligt.

Nuværende indsats for snerydning er som følger

A-veje – alle dage	kl. 05:00-18:00
B-C veje - hverdage	kl. 05:00-15:30
B-veje - weekend	kl. 06:00-12.00

En udvidet indsats som beskrevet nedenfor

A -veje – alle dage	kl. 05:00-22:00
B-C veje - hverdage	kl. 05:00-18:00
B- veje - weekend	kl. 06:00-18.00

vil anslået koste 2,4 mio. kr. årligt

Det blev med budget 2019 besluttet, at vintertjenesten over en årrække, skal hvile i sig selv. Både 2019 og 2020 har været meget milde i vintermæssig sammenhæng og der er pt opsparet et overskud fra de to år. Derimod forventes 2021 at give et budgetmæssigt underskud (ca. 3 mio.), hvorfor der vil blive tærret på den opsparede pulje (overførsel)

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Forslaget vil have betydning for øvrige borgere på Bornholm.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Det vil medføre et forøget behov for mandskabs- og materielressourcer ved såvel Vej, park og anlæg samt hos private entreprenører.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Vinterregulativet skal omskrives med deraf nødvendig officiel proces for godkendelse/beslutning.

5. Tidshorisont

Se under pkt 2

6. Politisk behandling af emnet

NMU 6. april 2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	NMU-53-51	Emne:	Skovrejsning v Aakirkeby - tabte forpagtningsindtægter + driftsudgifter
-------------	-----------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Natur- og Miljøudvalget	53 Veje, parker og anlæg	Center for Ejendomme og Drift

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	26	26	26	26
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	26	26	26	26

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

I forbindelse med beslutning om skovrejsning vest for Kannikeskoven ved Aakirkeby inddrages et areal på 5,22 ha, der i dag er bortforpagtet. Dette giver et tab i forpagtningsindtægter på 15.400 kr årligt. Det vurderes, at der for den nye skov vil være samlede årlige driftsudgifter på i alt 10.400 kr til vedligeholdelse af stier, vedligeholdelse af lysninger og vedligeholdelse af arealer mellem skoven og bebyggelsen på Violvej mv.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Øgede rekreative muligheder

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

5. Tidshorisont

2022

6. Politisk behandling af emnet

NMU 1. juni 2021 pkt.14. (KB 24. juni 2021)

Udvidelsesforslag

Nr.:	NMU-55-50	Emne:	Midler til vedligehold af stråtage på Melstedgård
-------------	-----------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Natur- og Miljøudvalget	55 Ejendomme og service	Center for Ejendomme og Drift

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	100	100	100	100
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	100	100	100	100

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Melstedgård landbrugsmuseum ejes af BRK men fungerer i hverdagen som en selvejende institution under Bornholms Museum, med eget driftsbudget. Bornholms Museums driftsbudget omfatter ikke stråtage. På alle tage, på hele bygningskomplekset ligger der stråtag. Center for Ejendomme og Drift har gennem de senere år ved diverse anlægsbevillinger udskiftet alt stråtag, så bygningen nu fremstår pæn og vedligeholdt på alle tage. Dog er der en løbende vedligeholdelse på alle sliddele, især mønninger, gavlafslutninger, skotrender m.m. hvilket der ikke er afsat budget til.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Ingen

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Ingen

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Det afsatte driftsbudget til Melstedgård dækker alene renovation, grundskyld og bygningsforsikring. Dermed er der ikke afsat driftsbudget til bygningsvedligehold af Melstedgård og hos CED er der ikke midler til at vedligeholde stråtage. Hvis de tages fra den eksisterende ramme, vil der være en mangel på øvrige bygninger.

5. Tidshorisont

Januar 2022

6. Politisk behandling af emnet

NMU den 1. juni/KB den 24. juni.

Udvidelsesforslag

Nr.:	ØEPU-62-50	Emne:	Strategien for grøn mobilitet omsat til handling
-------------	------------	--------------	--

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget	62 Administration og it	Center for Regional Udvikling, It og Sek

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	800	800		
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	800	800		

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

KLIMA-udvalget (§17.4) er godt i gang med at udarbejde Bornholms strategi for grøn mobilitet. Strategien udgør sammen med Bornholms Energipolitik 2040 og Bornholms Energistrategi 2040 de samlede politiske rammedokumenter relateret til energi, forsyning og forbrug. Landtransporten er med en udledning på ca. 70.000 tons om året den sektor, der udleder mest CO₂ på Bornholm (hertil kommer fly- og færgetrafik), hvorfor det er afgørende at sikre omstillingen af transporten for at indfri den overordnede målsætning om at være et fossilfrit samfund i 2040. Strategien omfatter omstilling af privat- og erhvervsbilisme, den tunge transport og kollektiv transport, cyklisme, samkørsel og delebilisme. Endelig ser strategien på potentialerne i omstillingen af kommunens egen flåde, indkøbs- og udbudspolitik samt mere fokus på grøn mobilitet i ejerskabsstrategier.

Når Bornholms strategi for grøn mobilitet er godkendt i Kommunalbestyrelsen (forventet oktober 2021), indledes en proces om at udmønte strategien i handleplaner med konkrete bud på, hvordan strategien omsættes i det bornholmske samfund. De første handlinger forventes dog allerede iværksat medio 2021 inden for den godkendte ramme til arbejdet med grøn mobilitet (jf. beslutning i kommunalbestyrelsen den 28. januar om at afsætte 900.000 kr. til strategiarbejdet med grøn mobilitet og til at iværksætte handlinger løbende i 2021).

Da en succesfuld implementering af de enkelte elementer i handleplanen kræver involvering og inddragelse af borgere, foreninger og virksomheder, er der behov for at opprioritere midler til at inddrage og involvere målgrupperne for handleplanens elementer. Der vil i vid udstrækning være tale om konkrete handlinger, som ligger hos aktører uden for kommunen, hvor kommunens rolle vil være faciliterende for processen og på anden vis understøttende for at sikre reelle forandringer og resultater i forhold til, at nå de mål, som bliver sat i strategien for grøn mobilitet. Ved at opprioritere midler til at skabe handlinger, sikrer Kommunalbestyrelsen sig mulighed for, at strategien for grøn mobilitet omsættes til handling i 2022 og 2023, og at fremdriften og effekten følges. Der lægges desuden op til, at strategien genbesøges hvert 2. år. Det skyldes, at transporten er under massiv forandring som følge af den grønne omstilling og store teknologispring. Deraf følger uvisheder om, hvad fremtiden bringer. Det gælder for eksempel den tunge transport, der gives særlig opmærksomhed i næste iteration af strategi for grøn mobilitet.

Processen omkring strategien for grøn mobilitet stadig er i gang, hvorfor det endnu ikke er klart hvilke endelige visioner og mål, arbejdet munder ud i. Som konsekvens heraf er der ikke truffet endelig beslutning om, hvilke indsatser og handlinger der kan implementeres i 2022 og 2023. Efter at have gennemført interessentmøderne med virksomheder, organisationer og foreninger på Bornholm (pr. april 2021) tegner der sig imidlertid et billede af behov for forskellige initiativer. Det omfatter bl.a. tiltag, der effektivt kan sikre, at relevante virksomheder, vognmænd og landmænd får adgang til netværk og viden om udviklingen inden for grønne brændsler, der kan sikre omstilling af den tunge transport på mellemlang og lang sigt. Der kunne være behov for lignende tiltag målrettet andre grupper, evt. suppleret med hjælp til udfasning af nuværende bilparker og omstilling til grønne drivmidler. Det omfatter også udarbejdelsen af en langsigtet plan for ladeinfrastruktur på Bornholm, hvortil de indledende sonderinger planlægges iværksat i 2021. Endelig tegner der et behov for en målrettet indsats for at sikre bedre samspil mellem forskellige transportformer, herunder indsatser for at gøre den kollektive trafik mere attraktiv samt indsatser målrettet delebilsordninger.

Det anslås, at den samlede indsats i 2022 og 2023 for grøn mobilitet vil koste 800.000 kr/per år. Andelen af midler der

skal allokere til medarbejderudgifter, anslås at udgøre ca 0,4 årsværk om året, men vil blive fastlagt sideløbende med prioriteringer af handlinger for 2022 og 2023.
2. Forslagets betydning for borgere/brugere
Forslaget medfører, at borgere og virksomheder bliver involveret og får hjælp til arbejdet med at skabe grøn omstilling på Bornholm.
3. Forslagets betydning for medarbejdere på området
De midler, der afsættes med dette opprioriteringsforslag, foreslås udmøntet af §17.4-udvalget for Klima og Bæredygtighed efter forudgående godkendelse af Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget.
4. Forslagets betydning for øvrig organisation
Forslaget vurderes at have positiv betydning for andre dele af organisationens indsatsområder og vil derfor skulle implementeres i tæt samarbejde med relevante centre og afdelinger.
5. Tidshorisont
1.1.2022 - 31.12.2023
6. Politisk behandling af emnet
ØEPU 09.06.2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	ØEPU-62-51	Emne:	Deltagelse i tværkommunalt samarbejde om klima og bæredygtighed: DK2020
-------------	------------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget	62 Administration og it	Center for Regional Udvikling, It og Sek

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	645	350		
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	645	350		

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Bornholms Regionskommune er inviteret til at deltage i det tværkommunale samarbejde om klimaplaner "DK2020 – for hele Danmark". Formålet med DK2020 er at bidrage til at opfylde klimamålene ved at understøtte kommunernes klimaindsats både i forhold til tilpasning og ved at vise vejen mod netto-nul udledning senest i 2050 i overensstemmelse med Parisaftalens målsætninger.

Bornholm har længe arbejdet med grøn omstilling og klimatilpasning. Bornholm har derfor et solidt udgangspunkt for at indgå i DK2020, der vurderes at være en god samlande ramme for det videre arbejde med klima i kommunen. DK2020 afløser Danmarks Naturfredningsforenings klimakommuneaftaler, som Bornholms Regionskommune har deltaget i siden 2008. I forlængelse heraf forventes det, at de metoder, som er udviklet i regi af DK2020, i fremtiden vil udgøre den standard, som kommunernes klimaindsats kommunikeres igennem. Med 65 medvirkende kommuner er initiativet bredt ud i hele Danmark. Det er oplyst, at størstedelen af de resterende kommuner ventes at tilslutte sig initiativet i forbindelse med den nuværende (og sidste) ansøgningsrunde.

Tilslutning til DK2020 vil sikre, at de politikker, strategier og tiltag, der allerede er eller forventes at blive vedtaget på klima- og bæredygtighedsområdet på Bornholm, samles i én klimaplan. Det giver sammenhæng på tværs af indsatser og på tværs af de forvaltninger, der vil skulle bidrage til klimaplanen og trække i en fælles, grøn retning. Det er et krav, at områder med særlige udfordringer med hensyn til reduktion og tilpasning adresseres som del af klimaplanen. Det kunne eksempelvis være udledninger fra landbruget eller transporten.

Der lægges i DK2020 stor vægt på borgerinddragelse og kommunikation om implementering af klimaplanen, hvorfor deltagelse i DK2020 også kan bruges til at revitalisere og kommunikere om de fremskridt, der er sket i arbejdet med Bright Green Island.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Et krav i DK2020 om særligt fokus på inddragelse af grupper, der ikke sædvanligvis konsulteres i klimaarbejdet, kan bidrage til, at arbejdet med den grønne omstilling får en bredere forankring i den bornholmske befolkning. Deltagelse i DK2020 betyder desuden, at borgerne, bornholmske virksomheder og foreninger samt eksterne parter kan finde information om Bornholms arbejde med klima i et samlet dokument, hvor grundstenene er energipolitik, energistrategi den kommende strategi for grøn mobilitet og den kommende klimatilpasningsplan. Derudover kan udarbejdelsen af planen samt den endelige klimaplan bidrage til at tydeliggøre bredden af klimaarbejdet.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Der udpeges en tovholder og nedsættes en kernearbejdsgruppe med ansvar for projektledelse, koordination og bidrag til og indhentning af fagspecifikt indhold. Der afsættes 325.000 kr. i 2022 og 195.000 kr. i 2023 til projektledelsen og koordination, som er forankret i Udvikling.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Der afsættes 200.000 kr. til medarbejderressourcer i 2022 og 125.000 kr. i 2023 fordelt på forvaltninger. Det vedrører som udgangspunkt ressourcer i Center for Regional Udvikling, IT og Service (Plan) samt i Center for Natur, Miljø og Fritid (Natur og Miljø). Indsatserne kan berøre andre centre afhængig af, hvor bred og omfattende klimaplanen ønskes. Der afsættes endvidere 100.000 kr. i 2022 til ekstern konsulentbistand til udregning af baseline og scenarier samt 50.000 kr. i hele perioden til borgerinddragelse og kommunikation.

Det er vurderingen, at udarbejdelse og implementering af klimaplanen kan udgøre et bidrag til at opkvalificere kommunens medarbejdere både i form af øget tværfaglig indsigt og ved en bedre integration af klimatiltag på tværs af organisationen.

5. Tidshorisont

Udgifterne afholdes i perioden 1. januar 2022 til juni 2023. Udgifter til DK2020 samarbejdet i 2021 afholdes inden for eksisterende rammer, både hvad angår koordination og projektledelse samt bidrag fra forvaltningerne.

6. Politisk behandling af emnet

Deltagelse i DK2020 samarbejdet er drøftet og anbefalet af følgende udvalg:
Natur- og miljøudvalget, 1. juni 2021
Særligt udvalg om klima og bæredygtighed, 2. juni 2021
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, 9. juni 2021

Udvidelsesforslag

Nr.:	ØEPU-62-52	Emne:	Boligudvikler
-------------	------------	--------------	---------------

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget	62 Administration og it	Center for Regional Udvikling, It og Sek

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	650	650	650	0
Afledt mindreudgift	0	0	0	0
Nettoudvidelse	650	650	650	0

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Udvidelsesforslaget tager udgangspunkt i den indsats, som administrationen vurderer er nødvendig for at imødekomme ambitionsniveauet i boligpolitikken og boligstrategien, herunder at klargøre flere kommunale boligarealer til salg. Flere klargjorte boligarealer er en forudsætning for, at administrationen kan forfølge kommunalbestyrelsens målsætning om 42.000 bornholmere i 2028.

Indsatsen forventes at øge boligbyggeriet og dermed udbuddet af boliger, hvilket er en forudsætning for at fastholde og forhåbentlig styrke den øgede tilflytning, som ses i disse år. Erfaringerne fra arbejdet med at klargøre nye boligarealer i Rønne Syd viser, at der på tværs af organisationen ligger et stort forberedende og koordinerende arbejde forud for, at arealer kan sættes til salg. Dette arbejde er i dag fordelt på en række medarbejdere på tværs af organisationen, hvorfor det dels begrænser administrationens evne til at løse myndigheds- og driftsopgaver, dels begrænser det antallet af boligarealer, som det er muligt at udbyde til salg.

Det vurderes, at der behov for et årsværk på kandidatniveau i tre år til, at:

- 1) Varetage den tværgående projektledelse af boligsager på kommunale arealer frem mod, at arealerne kan sættes til salg, og der efterfølgende kan igangsættes planlægning og byggesagsbehandling. Dette inkluderer igangsættelse og projektledelse af forundersøgelser vedr. natur og miljø (eksempelvis beskyttede arter, spildevand og støj), udarbejde økonomiske overslag på udgifter til byggemodning (primært etablering af infrastruktur), udarbejdelse af udstykningsplaner, projektlede byggemodning m.m.. Dette vil være medarbejderens hovedopgaver med det overordnede formål at stimulere boligbyggeriet ved at få sat flere kommunale arealer til salg samt at aflaste de afledte arbejdsopgaver i de påvirkede centre.
- 2) Styre kommunikation og hurtigt opfølgning på henvendelser fra investorer, der er interesserede i at bygge boliger på Bornholm.
- 3) Styrke synliggørelsen af mulighederne for at investere i boligbyggeri på Bornholm
- 4) Styrke samarbejdet med den almene sektor om nybyggeri

Et årsværk til at håndtere disse opgaver i tre år forventes at medføre et øget salg af kommunale byggegrunde. Lønudgifterne til boligudvikleren svarer i overslag til salg af en ekstra byggegrund i Rønne pr. år eller salg én ekstra storparcel i løbet af de tre år medarbejderen foreslås ansat. På baggrund af den nuværende efterspørgsel på boliger er det administrationens vurdering, at driftsudgiften til medarbejderen vil være mere end tjent hjem i løbet af ansættelsesperioden.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Forslaget betyder, at der vil blive udstykket flere grunde til boliger, og at arbejdet med at etablere almene boliger intensiveres. Det forventes, at indsatsen vil øge antallet af boliger på Bornholm, hvilket vil gøre det nemmere for bornholmere og tilflyttere at købe / leje ny bolig.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Se pkt. 4
4. Forslagets betydning for øvrig organisation
Forslaget vil have betydning for den øvrige organisation, idet arbejdet vil inddrage Center for Natur, Miljø og Fritid, Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat samt Center for Ejendomme og Drift. Medarbejdere i de nævnte områder vil blive aflastet i forhold til i dag, hvor de særligt varetager de under pkt. 1 nævnte projektledelsesopgaver, som i dag ligger udover deres definerede myndigheds- og driftsopgaver. Til gengæld vil udvikling af flere områder skabe yderligere opgaver til den nævnt afdelinger indenfor de defnereede myndigheds- og driftsområder.
5. Tidshorisont
1. januar 2022 til 31. december 2024.
6. Politisk behandling af emnet
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget, 9. juni 2021 (pkt. 4)

Udvidelsesforslag

Nr.:	ØEPU-64-50	Emne:	Ungeråd - budget til aktiviteter der understøtter ungelivet på Bornholm
-------------	------------	--------------	---

Udvalg:	Bevilling:	Center:
Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget	64 Politikere	Center for Regional Udvikling, It og Sek

1.000 kr. i 2021-priser	2022	2023	2024	2025
Merudgift	200	200	200	200
Afledt mindreudgift				
Nettoudvidelse	200	200	200	200

Note: Merudgift samt udvidelse angives med et positivt tal. Evt. afledt mindreudgift angives med et negativt tal.

1. Kort beskrivelse af forslaget

Ved indgåelse af budget 2021 og overslagsårene er der fra 2022 afsat 51.000 kr. til etablering af et Ungeråd. 20.000 kr. til administrativ bistand og 31.000 kr. til aktivitet og kurser mm til ungerådet. Ex at Bornholms Ungeråd deltager ved "Ungdommens Folkemøde" eller genralforsamling i det landsdækkende Netværk af ungeråd (NAU). For at give Ungerådet mulighed for at arbejde på flere niveauer - lige fra det politiske arbejde (hørigspart) til selv at afholde arrangementer og events der understøtter ungeaktiviteter og har til formål at fremme det gode ungeliv og ungdommen på Bornholm - fremlægger administrationen forslag om, at der, udover det nuværende budget på 51.000 kr., også afsættes et årligt beløb, som Ungerådet administrerer og råder over i forhold til egne aktiviteter / event. Ungerådet kan endvidere vælge at afsætte en pulje af eget budget, som skal understøtte øvrige aktiviteter (iværksat af andre aktører, idrætsforeninger, klubber etc.), der har til formål at fremme ungdomskulturen på Bornholm. Ved drøftelserne i fagudvalgene blev det politisk tilkendegivet, at der ønskes et aktivt og engageret ungeråd, der tager egne initiativer til, at initiere det gode ungeliv på Bornholm. Forudsætningen for det er, at der er afsat penge til, at Ungerådet kan styrket ungelivet på Bornholm. Hvis der ikke afsættes midler vil ungerådet udelukkende skulle fungere som dialogpartner i forhold til kommunalbestyrelsen alternativt søge midler andre steder.

2. Forslagets betydning for borgere/brugere

Ungerådet er en upolitisk organisation, der blandt andet skal fungerer som de unges dialogpartnere til politikerne. Det betyder, at Ungerådet med egen økonomi blandt andet kan understøtte kommunens børne- og ungeaktiviteter, politikker etc. og dermed være med til at sætte præg på ungekulturen og ungdommen på Bornholm. Herudover vil ungerådet - såfremt der besluttet at afsætte et årligt beløb - selv kunne afholde aktiviteter, events m.m.

3. Forslagets betydning for medarbejdere på området

Ungerådets formål er at give de unge medindflydelse på udviklingen i Bornholms Regionskommune ved at være aktivitetsfremmende og ideskabende for ungdomskulturen. Det vil sige, at Ungerådet i samarbejde med kommunens fagcentre og Kommunalbestyrelsen sikrer, at de unges interesser og behov tilgodeses bedst muligt. De enkelte fagcentre vil opnå en direkte kontakt til de unge på Bornholm via Ungerådet. Dette vil kunne tilvejebringe viden om, hvad der rører sig blandt ungdommen.

4. Forslagets betydning for øvrig organisation

Ungerådet skal fungere som dialogpartner i forbindelse med kommunes udvikling af ungdomskulturområdet og andre områder af betydning for ungdommen og dermed deltage i udvikling af ideer på initiativ af ungerådet selv, kommunens fagcentre og kommunalbestyrelsen.

Ungerådet vil med dette opprioriteringsforslag få mulighed for:

- Afholde egne aktiviteter/events for unge.
- Supplere aktiviteter iværksat af fagcentre i kommunen (understøtte kommunes politikker på ungeområdet. Fx i regi af skoletjenesten, misbrugsområdet eller kultur- og fritid.

- Understøtte aktiviteter iværksat af øvrige (understøtte ungdomskulturen bredt).
5. Tidshorisont
1. januar 2022 og årene frem.
6. Politisk behandling af emnet
Budget 2021 etablering af ungeråd. Henvisning: Budget 2021 - Bind 2.pdf (brk.dk) Organiseringen af Ungerådet har været til drøftelse i Natur- og Miljøudvalget, Social- og Sundhedsudvalget, Job-, Udviklings- og Fritidsudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Økonomi-, Erhvervs og Planudvalget ved deres møder i maj 2021. På fagudvalgsmøderne i august 2021 forelægges en sag til beslutning, hvor der beskrives to forskellige modeller for organisering af Ungerådet. Uanset hvilke af de to modeller der besluttet er der brug for, at Ungerådet får et økonomisk råderum til aktiviteter m.m. Den politiske beslutningssag til august vil udelukkende omhandle organiseringen af Ungerådet. .